

Avrupa’da ulusötesi işçi sendikası eğitimi **için niyet bildirisi**

İşçi sendikaları eğitiminin Avrupa boyutu kazanmasıyla birlikte sekiz ülkenin işçi sendikaları ve eğitim vasıtaları 2011-2012 dönemi boyunca Quali2Move adı verilen AB projesi çerçevesinde bir araya geldiler. Proje ortakları Avrupa İşçi Sendikaları Enstitüsü (European Trade Union Institute – ETUI) tarafından desteklendiler. ETUI Avrupa İşçi Sendikaları hareketinin bilgi, yetkinlik ve kimlik gibi alanlarda kuvvetlendirilmesinde vazgeçilmez bir rol oynamaktadır.

Newton Projesinin¹ Mesleki Eğitim ve Öğretim Bildirisine dayalı olarak, Quali2Move² proje ortakları işçi sendikaları siyasal eğitimi ile ilgili ortak dayanak ve hedefleri daha da ayrıntılandırıdılar. Aşağıda imzası bulunanlar, işçi sendikası eğitimine finansal fon sağlayan Avrupa işçi sendikalarını ve enstitülerini burada sözü edilen eğitim stratejisini desteklemeye ve kendi olanakları dahilinde ve kendi kültürel, tarihi ve sosyo-politik bağlamlarını dikkate alarak, eğitim çalışmalarında hayata geçirmeye çağırmaktadır.

Katılım ve ilginin teşviki yoluyla Avrupa’nın demokratikleştirilmesi

İşçi sendikası eğitimi gençlik ve yetişkin eğitiminin önemli bir direğidir. Hemen hemen bütün Avrupa ülkelerinde işçi sendikası eğitimi kendi kendine örgütlenme ve genel eğitim sistemini ilgi odaklı olarak destekleme gibi kuvvetli bir geleneğe sahiptir. İşçi sendikası eğitiminin çalışanlarını çalıştıkları şirketlerde ve toplum içinde etkin olmaya teşvik etmek gibi bir hedefi vardır. İşçi sendikaları ve eğitim ortakları bu hedefe yönelik olarak örgün eğitim sistemlerinin sunmakta olduklarının ötesine giden eğitim programları geliştirmektedir. Bundan gaye, hem kişinin eleştirel irdeleme gücünü hem de öğrenmekte olanın güç ve öz güvenini teşvik etmek ve böylelikle şirketin ve toplumun gelişimine, dayanışma anlayışının etkin olduğu bir şekil vermektir.

→Örgün eğitim sosyal ve politik katılımın, şirket içi ve emek piyasası katılımının, ve aynı zamanda toplumsal, politik ve eğitim sistemlerine katılımın vazgeçilmez bir ön koşuludur. İşçi sendikası eğitim çalışmalarının örgün eğitimin üstüne inşa edilerek sözü edilen sahalara katılımı teşvik etmesinin nedeni de budur. Eğitim programları vasıtasıyla ve becerilerin geliştirilmesine yönelik gayretleriyle, işçi sendikası eğitimi sosyal haksızlıkla mücadele etmeyi ve hem genel olarak katılımı hem de karar mekanizmasına katılımı mümkün kılmayı hedeflemektedir. Böylelikle de Avrupa’da ulusötesi demokratikleşme süreci için yeni fırsatların önünü açmaktadır.

Dayanışma: eğitimde kilit ilkelere biri

Avrupa’da eğitim sistemleri finans kaynaklarındaki kesintilerden ve eğitim programlarına ulaşım ile ilgili kısıtlamalardan dolayı zarar görmektedir. Eğitim alanlarında yapılan özelleştirmeler ve politik düzenlemeler aynı zamanda eğitimde gittikçe büyümekte olan eşitsizlikleri de beraberinde getirmektedir. Öğrenenler arasındaki rekabet hızlanmakta ve bu

¹ www.newton-project.eu

² www.quali2move.eu

durum demokrasinin temeli olan dayanışma ilkesine dayalı işbirliği davranışlarının öğrenilmesine engel olmaktadır.

Aynı zamanda, insanları mesleki ve sosyal bağlamda dışlayan rekabet, demokrasiyi tehdit etmekte ve dayanışmaya engel olmaktadır. Demokratik bir toplum oluşturmak istiyorsak sözü edilen süreçlerin durdurulması ve radikal olarak değiştirilmesi gerekmektedir. Eğitim ve sivil katılım, sadece insanları çalışabilir hale getirmekten ibaret değildir. Biz ekonomik ve toplumsal işlerin katılım ve ilgi ile iç içe olduğu, öncelikle politik toplumu desteklediği ve ikincil olarak da insanların toplumsal bilinçlilik temelinde kişisel-kültürel gelişmelerini teşvik ettiği görüşündeyiz. İşçi sendikası eğitimi uzun yıllardır eğitimde rekabeti değil işbirliğini uygulamaktadır ve böylelikle şu anda ulusötesi seviyede genişlemekte olan sosyal alanlarda demokratik eylemi cesaretlendirmektedir. Avrupa'daki mevcut krizin bir okul dışı eğitim ve yaşam boyu eğitim olan işçi sendikası eğitiminin önemli rolünün altını çizmesinin nedeni de budur.

→ İşçi sendikası eğitim çalışmaları işbirliği ilkesine dayalıdır ve dayanışmayı, öğrenme sürecinin teori ve pratiğine yansıyan temel değer olarak değerlendirmektedir. Ortak ekonomik ve sosyal çıkarlarla ilgili farkındalık pratik bir süreç olan ortak öğrenim çerçevesinde teşvik edilmektedir. Bu durum dayanışmaya dayalı eylem için gerekli temeli oluşturur. Kavramsal ve metodolojik olarak işçi sendikası eğitim çalışmaları konu odaklı bir yaklaşımı takip eder. Bu yaklaşım bilginin sadece aktarılması uygulamasından farklılıklar gösterir ve katılımcıların aktif ve sosyal olarak öğrenen kişiler olduklarını kabul eder. Metodlar ortak tartışma ve bulgu yoluyla bağımsız öğrenim süreçlerini olası kılar.

Eleştirel eğitim yaklaşımı

Politik-kurumsal Avrupa ve aynı zamanda çok uluslu şirketler aldıkları kararlarla değişik ülkelerde yaşayan Avrupalıların çalışma ve yaşam şartları üzerinde büyük etkiler yaratmaktadır. Bugün Yunanistan, İspanya, Portekiz, İrlanda ve İtalya gibi ülkelerde tecrübe edilmekte olan dramatik derecede olumsuz neticelere meydan vermemek için, sadece ulusal seviyede politik mücadelelerle sınırlı kalmayan ve ulusötesi tartışmaları da başlatan, eleştirel bir halka gereksinimimiz vardır. Bu sebeple, Avrupa'yı saran çok yönlü kriz, çalışan odaklı bir eğitime gereksinim olduğunu ortaya çıkarmıştır. Eğitim yoluyla politik ve ekonomik gelişmeye yönelik ortak ve eleştirel bir farkındalığın hem ulusal hem de Avrupa çapında teşvik edilmesi gerekmektedir.

→ Bu nedenle, işçi sendikası eğitim çalışmaları eleştirel bir yaklaşım temelindedir. Bir yandan yönetme mekanizmaları eleştirel bir açıdan irdelenmekte bir yandan da katılımcıların sosyal gelişmeleri ve egemen yorum kalıplarını eleştirel bir açıdan inceleyip kendi vargılarını uygulamaya sokmaları olası kılınmaktadır. Değişik düşünce şekillerine saygı, aynı zamanda insan alışverişi için gereken temeli oluşturur. Eğitime eleştirel yaklaşım dayanışma, demokrasi, eşitlik, sosyal adalet ve adil olma kavramlarında dışa vurulan fikir ve değerler üzerinde yaşam bulur. Eğitim süreçlerinde kullanılan içerik ve metodlar bu değerler temeline dayandırılmıştır.

Avrupalı kimliğini teşvik ederek Avrupa'da politik ve toplumsal gelişme

Avrupa'daki işçi sendikaları politik ve sosyal birliği geliştirmek için parasal ve ekonomik temellerine ilave olarak ulusötesi demokratikleşme süreçlerini şekillendirmek zorundadır. Avrupa işçi sendikaları yaptıkları eğitim faaliyetleri sayesinde Avrupa'nın gidişatını dayanışma anlayışına dayalı olarak değiştirmektedir. İşçi sendikası eğitim çalışmalarının ortak bir anlayışa sahip olması ve en başta ortak içerik, strateji, ve metodların geliştirilmesine yönelik çağrısıyla Quali2Move, sözü edilen istikamette büyük bir adım atmaktadır.

→Aşağıda imzası bulunanlar sözü edilen ortak eğitim anlayışı temelinde ve kendi olanak ve becereleri çerçevesinde, çalışanlar ve onların çıkar temsilcileri arasında bir Avrupa sosyal bilinci ve eylemle alakalı becerileri geliştirme görevini üstlenmektedirler. Bu sosyal eğitim sürecinin hedefi, gerek çalışma hayatının ve gerekse genel olarak hayatın gerçekleriyle alakalı olarak, çalışanlar arasında gerçek etkisi olan bir Avrupalı kimliği oluşturmaktır. Bu kimlik, ortak ekonomik, sosyal ve hem mesleki hem de kişisel bazda, kültürel çıkarları tanır ve bu anlayışa dayalıdır.

Aşağıda imzası bulunan sendikalar, mevcut politikaları değiştirmek ve dayanışma, adillik ve sosyal adalet temeline dayalı bir Avrupa oluşturabilmek için, burada belirtilen ve işçi sendikası eğitim çalışmalarının vurguladığı ilkelerle ilgili alışverişi, müzakereyi ve bu ilkelerin daha da yayılmasını teşvik edecek projeler geliştirecektir.

Berlin, 29 Kasım 2012

İmza sahipleri:

Berufsbildungswerk (bfw)

Almanya

Birleşik Metal İş

Türkiye

CNS "Cartel ALFA"

Romanya

IndustriAll (European Trade Union)

AB

European Trade Union Institute (ETUI)

AB

IG Metall
Almanya

***Institute for the Development of Employees
Advancement Services (IDEAS)***
İrlanda

***Instituto de Formación y Estudios Sociales
(IFES) İspanya***

***Österreichischer Gewerkschaftsverbund
(ÖGB) Avusturya***

***Unification of Lithuanian Metalworkers'
Trade Unions (Litmetal)***

Związek Nauczycielstwa Polskiego (ZNP)
Polonya